

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, MARCH 16, 1965

STEV. LXIII — VOL. LXIII

Beograd se boji novih dogodkov v Kremliju

Sedanje vodstvo Sovjetske zveze v Beogradu ne smatrajo za posebno uspešno in trdno.

BEOGRAD, SFRJ. — Tuji diplomatje v Beogradu so opazili, da se jugoslovanski komunisti ne počutijo dobro, kadar nanese pogovor na sedanje kolektivno vodstvo v Kremliju. Komunisti vidijo celo vrsto nevarnosti za sedanje gospodarje v Kremliju. Opazili so, da stiki med Washingtonom in Moskvo niso več tako živahni, kot so bili. Je to razumljivo, kajti Bela hiša ima dosti skrbi z Vietnamom in ne utegne mnogo debatirati z Moskvom.

V Beogradu mislijo, da je to slabo, kajti to krade ugled sedanjim oblastnikom v Kremliju. Na drugi strani je tudi res, da v Washingtonu niso zadovoljni nad kritiko, ki z njo Moskva ne varčuje pri presoji vietnamske krize. Med tem je Moskva doživela po beograjskem mišljenju par velikih porazov, odkar ni več Hruščeva na krmilu. Porazi so dosegli svoj vrhunec s ponesrečeno konferenco 19 komunističnih strank, s polomijo, ki se ne da zakriti.

Moskovska resolucija ponesrečena

Posebno ponesrečena se zdi Beogradu resolucija, ki jo je konferenca odobrila: njeno besedilo vse preveč spominja na čase, ko je Moskva imela nemojemen kontrolno v komunističnem svetu. Titovcem se zdi tudi zagonetno, zakaj ni moskovska policija sama ukrotila rdečih kitajskih razgrajevcev pred ameriškim poslanstvom. Zakaj je režim poslal pred poslaništvo tudi vojaške? Ali se je režimu zdelo policija premalo zanesljiva? Po Stalinovi smrti je bilo sedanje prvič, da je vojaščina delala red na ulicah.

Nova trenja v vodstvu Sovjetije?

V Beogradu so tudi ugotovili, da se je Brežnev zadnje čase le malo pokazal v javnosti, akoravno je on nad ministrskim predsednikom Kosyginom, ker je prvi tajnik v centralnem partijskem tajništvu. Nekaj tu ni v redu, pravijo v Beogradu in tega se bojijo. Ali ni mogoče, da bodo trenja v vodstvu ruske komunistične stranke spravile nove ljudi na površje, ki pa ne utegnejo biti tako zmerni in uvidevni, kot je sedanje vodstvo. Iz vsega tega se čuti med titovci strah pred bodočnostjo in pa žalovanje za dobrimi časi tovariša Hruščeva, da je sodba tujih diplomatov v Beogradu.

Ako je strah v Beogradu utemeljen, je dovoljeno vprašanje: ali ne želi sedanje vodstvo v Kremliju podpreti svoj položaj s pomirjenjem s Hruščevim, Zakuom itd.? So to imena, ki jih ima ruska javnost bolj v čast kot pa člane sedanjega partijskega vodstva.

— District of Columbia obsega 62 kvadratnih milj površine.

Ben Bella na sestanku v Maliju o hoju v Kongu

CLEVELAND, O. — Položaj v Kongu se je za levičarske upornike, ki jih podpirajo Egipt, Alžirija, Gana, Gvineja in Mali, tako poslabšal, da so se vodniki omenjenih držav morali nujno sestati k razgovorom o nadaljevanju boja proti Čombeju v Kongu. Ben Bella je v nedeljo nepričakovano odletel v Bamako v republiko Mali, kjer so ga pričakali ganski Nkrumah, gvinejski Sekou Toure in mališki Keita. Naser ima preveč opravka v Kairu, kjer je Arabska liga pravkar sklenila prekiniti diplomatske zveze z Zahodno Nemčijo in kjer zaseda te dni tudi vodstvo kongoskih upornikov.

Poročila iz Bamaka so zelo pičla, vendar iz njih mogoče razbrati, da so vodniki omenjenih štirih držav v resnih skrbih zaradi razvoja v Kongu, pa tudi v organizaciji afriške ednosti. Ta se na svojem posvetu v Najrobu ni mogla zediniti na skupno resolucijo o Kongu in je razpravo odložila do septembra, ko se bodo v Gani zbrali vodniki držav Organizacije. Ben Bella in tovariši vzemirja tudi ustanovitev zmerne Afriške in madagaskarske skupnosti, v katero se je povežalo 13 bivših francoskih kolonij, sedaj svobodnih držav v Afriki. Med njimi je tudi bivši francoski Kongo, ki je doslej podpiral kongoske levičarske upornike, pa jih sedaj nenadno pognal s svojega ozemlja.

Hruščev je šel volit

MOSKVA, ZSSR. — Nikita Hruščev, do lanske jeseni glavni tajnik Komunistične partije in predsednik vlade Sovjetske zveze, se je preteklo nedeljo prvič pokazal zopet v javnosti, ko je šel na volišče volit pri krajevnih volitvah. Spremljala sta ga dva tajna policista; ali za osebno varstvo ali za "varstvo" pred časnikarji, ni jasno.

Pripeljal se je v avtomobilu s soferjem v družbi s svojo ženo Nino. Mala skupina ga je pozdravila in Nikita jim je odzdravil s solzami v očeh. Na volišču je dobil volivnico, to oddal, pa se nato vrnil domov v stanovanje v novem stanovanjskem poslopju na cesti Stara konjušnica neposredno poleg kanadskega poslaništva.

Hruščev je izgledal zdrav, če-

Arabski poslaniki bodo zapustili Bonn

Arabske države so v svarilo Zahodni Nemčiji pred priznanjem Izraela poklicale svoje poslanike iz Bonna.

BONN, Nem. — Arabski premier z Zahodno Nemčijo je prišel v novo razdobje, ko so zunanji ministri 13 arabskih držav sklenili na konferenci v Kairu, da bodo prekinili diplomatske odnose z Zahodno Nemčijo, kakor hitro bo ta priznala Izrael in vzpostavila z njim redne diplomatske odnose. V svarilo so omenjene arabske države odpo-kliale svoje poslanike iz Bonna.

Spor je dobil resno obliko, ko je prišlo v javnost, da pošilja Zahodna Nemčija Izraelu moderno vojaško opremo. Na pritisk Združene arabske republike je Zahodna Nemčija ustavila dobavo orožja Izraelu, ko mu je dobavila nekako tri četrtine predvidenih količin. Naser je hotel pritišniti Zahodno Nemčijo še s tem, da je verjetno na pritisk Moskve sprejel z vseni častmi predsednika Vzhodne Nemčije Ulbrichta, ki ga je povabil v Egipt na obisk. V Bonnu so tedaj grozili, da bodo pretrgali v tem slučaju z Egiptom redne diplomatske odnose. Naserja to ni ustavilo, napovedal je celo odprtje generalnega konzulata v Vzhodni Nemčiji, kar naj bi bilo vsaj na pol uradno priznanje Vzhodne Nemčije.

V Bonnu so nato odločili, da bodo ponudili Izraelu vzpostavitev rednih diplomatskih odnosov in polno uradno priznanje. V Jeruzalemu so se nekaj časa posvetovali, nato pa ponudbo iz Bonna sprejeli. To je pognalo Naserju v Kairu kri v glavo. Skical je zunanje ministre arabske lige na nujen posvet. Ti so po 10 urah posvetovanja izglasovali sedanje večino prekinitev diplomatskih odnosov z Zahodno Nemčijo, če bo Izrael diplomatsko priznal.

Pred sto leti

CLEVELAND, O. — Pred sto leti so izdelali prvi stroj za izdelovanje žebeljev iz železne in bakrene žice.

prav malo manj debel. Ko so ga vprašali, kako živi, je odgovoril: "Kot upokojenec, ne slabo, ne slabo!"

Gastro za edinstvo med komunističnimi silami

HAVANA, Kuba. — Fidel Castro je v govoru na tukajšnji univerzi zahteval konec prepira v komunističnem taboru in edinstvo v boju proti imperializmu. Iz Castrovega govora je jasno, da je zadnja konferenca 19 komunističnih partij v Moskvi preje razširila razdor med Moskvom in Peipingom, kot ga zožila. Kubanski komunistični vodnik je zahteval, da sedanji spor v komunističnem svetu koristi samo "imperializmu". Izražal je svojo zaskrbljenost za Vietnam in ravnotežje sil med Zahodom in Vzhodom.

Servni Vietnam je Castro primerjal s Kubo in pozival komunistične države, naj pomagajo Severnemu Vietnamu "z orožjem in ljudmi", pa četudi bi to pomenilo razširjenje vojne. Ruse je svaril, naj ne ponove napake "ameriških imperialistov" v podcenjevanju kubanske revolucije. Izjavil je: "Mi nismo in ne bomo sateliti nikogar!"

Iz govora je mogoče sklepati, da se Castro počuti v sporu med Moskvom in Peipingom skrajno neugodno in se boji, da utegne postati na kak način njegova žrtev.

Japonske ladje se izogibajo Severnemu Vietnamu

TOKIO, Jap. — The Nasho Shipping Co., ki prevaža benzin v luke Severnega Vietnama, je pretekli teden sporočila, da bo ustavila prevoz blaga v te luke, ker so bile zadnje čase nekatere med njimi bombardirane po vietnamskem vojnem letalstvu. Kompanija pravi, da noče tvegati življenja svojih mornarjev in vrednosti blaga ter ladij. Lahko se namreč zgodi, da bi bile ladje ravno takrat v ogroženih lukah, ko bi bile pristanišče naprave z zraka bombardirane.

Ako bodo ostale paroplovne družbe ravno tako previdne, bo po tej poti obala Severnega Vietnama blokirana brez vsake formalne blokade. Vietnamska vlada se ni reagirala na izjave prizadete družbe. Molči tudi kitajska vlada, ki je deloma tudi prizadeta, kajti preko vietnamskih luk gre precej blaga ne južno Kitajsko, dosti kitajskega blaga se pa preko teh luk tudi izvažja.

ČAS ZA ČAKANJE MINIL

Predsednik ZDA je včeraj na skupni seji Kongresa razložil svoje stališče o nujnosti izvajanja določila o enaki in splošni volivni pravici tudi v pogledu na črne državljane. Zatrjeval je, da to ni vprašanje črncev, ne vprašanje Juga, ampak ameriško vprašanje, vprašanje pravice. Čas za čakanje na te pravice je minil, saj čakajo črnci na nje že več kot sto let.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Johnson je sinoči prevzel bojni klic črncev in njihovih podpornikov v boju za civilne pravice, ko je izjavil: "Mi bomo premagali hromeče izročilo predsodkov in krivice!" Nato je pozval, "da mora njihova stvar postati naša stvar", da gre dejansko za vest, za moralno vprašanje cele dežele in celega naroda. "Mi lahko porazimo vsakega sovražnika, podvojimo svoje bogastvo in osvojimo zvezde, pa bomo še zmeraj opovedali kot ljudje in narod, če bo v tem vprašanju ostala neenakost," je zagotavljal predsednik Kongres in ameriško javnost. Nato je obljubil, da bo moč, ki mu je dana z njegovim položajem, uporabil za to, da nudi pomoč tem ljudem.

Noben predsednikov ZDA v preteklosti se ni tako jasno in odločno zavezal za enakopravnost črncev kot včeraj Johnson, nihče ni tako odkrito postavil vprašanje črnske enakosti kot moralno vprašanje vseh Amerikancev. Pri tem je poudaril, da je čas čakanja mimo, ne more biti več "nobenega zavlačevanja, omahovanja ali kompromisa." Člane Kongresa je pozval, naj ga poslušajo, naj se mu pridružio in delajo dolge ure ponoči in ob koncu tedna, če potreba, da bo ta zakonski predlog čim prej sprejet.

Govor predsednika ni bil omejen samo na zahtevo po enakosti volivne pravice, Johnson je pozval ameriško ljudstvo, naj pomaga, da bodo mogli ameriški črnci doseči za sebe "poln blagoslov ameriškega življenja."

Kljub odločni obrambi pravice govora in zborovanja, ki sta bili po njegovem mnenju kršeni v Selmi in sta kršeni v raznih drugih krajih dežele, je Johnson opozoril, da ta pravica ne sme ovirati pravico nemotenega prometa na glavnih cestah. Na splošno se je zavezal za zakonito pot v boju za enakost črncev in skušal s podporo njihovim umirjenjšim vodnikom ter njihovega programu odvzeti veter z jadr črnih strajkežev.

Predsednik je napovedal, da bo jutri predložil Kongresu zakonski predlog, ki naj jamči črncem neoviran vpis v volivne inenike po vsej deželi in jim jamči enako volivno pravico, kot je uzakonjena v ustavi.

Iz Clevelanda in okolice

Seja — Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ ima jutri, v sredo, ob 7.30 zvečer sejo (ne v petek!).

Iz bolnišnice — Andrew Kavčnik z 1124 East 76 St. se je vrnil iz St. Vincent Charity bolnišnice, kjer je prelast srečno tri težke operacije. Vsem se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave. Obiski na domu so dobrodošli.

Rojenice — Mr. in Mrs. Joseph Kenik Jr. s 3531 E. 81 St. se je rodila hčerka. Vse je zdravo in veselo. Cestitamo, staremu očetu Josephu Keniku pa želimo, da bi skoraj zdrav vstal iz postelje.

Mr. in Mrs. John Winter Jr., N. Randall Dr., North Randall, Ohio, se je 10. marca rodil v Marymount bolnišnici drugi sinček. S tem sta postala Mr. in Mrs. John Winter St. drugi stari oče in stara mati. Cestitamo!

V bolnišnici — Mrs. Tončka Istenik s 7610 Dearborn Ave. je v St. John's bolnišnici na Detroit Ave.

Zabava — Marijina družba fare sv. Vida priredi v sredo, na praznik sv. Patrika, kartno zabavo. Začetek ob 7.30 v novi farni dvorani. Vsi vabljeni. Na ta dan ni posta!

Zadušnica — Jutri ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Thereso Kašič ob 17. obletnici smrti.

Pogreb F. Jakšiča — Pogreb Franka M. Jakšiča, o katerega smrti smo poročali včeraj, bo v četrtek ob 9.15 iz Grdinovega pogrebn. zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Vida ob desetih, nato na Kalvarijo. Pokojnik je zapustil ženo Jeanette, roj. Grdina, hčer Genevieve Drobnic, sinove Francis (New York), Richarda in Jamesa, 7 vnukov in vnukinj, sestre Josephino Allich, Dorothy Simens, Victorio Kmet, Alico Urbas in Vido Cimas, medtem ko je sestra Theresia Mlacak umrla pred njim.

Pokojnik je bil član društva F. Prešeren št. 17 SDZ. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes ob petih popoldne.

Pogreb — Pogreb pok. Elizabete Plute bo jutri, v sredo, ob 10.15 iz Hopkovega pogrebn. zavoda v cerkev sv. Columbkille ob enajstih, nato na Kalvarijo.

Bele cerkve v Selmi črncem zaprte

SELMA, Ala. — Preteklo nedeljo je skupina belih in črnih zagovornikov belih pravic skušala doseči vstop v protestantovsko episkoparno cerkev sv. Pavla. Varuhi pri vratih so bili voljni pustiti v cerkev bele članke skupine, ne pa črnih. Pripadniki iste skupine so skušali doseči vstop tudi v druge bele protestantovske cerkve, pa so bili povsod zavrnjeni.

Rdeča Kitajska napada mednarodno komisijo za Vietnam

HONK KONG. — Peipinški "Ljudski dnevnik" je ostro napadel mednarodno komisijo za nadziranje premirja v Peipingu, sklenjenega leta 1954 v Ženevi. Vso komisijo, posebno pa njen kanadski del, je označil za "orožje Združenih držav."

V komisiji so poleg Kanadčanov še Indijci in Poljaki.

CLOUDY
Vremenski prerok pravi:
Oblačno in malo hladnejše. Najvišja temperatura 38.

